

Družbenoekonomski položaj zasebnih gozdnih posestnikov kot dejavnik pri načrtovanju razvoja gospodarjenja z zasebnimi gozdovi

Iztok WINKLER*

Izvilleček

Winkler, I.: Družbenoekonomski položaj zasebnih gozdnih posestnikov kot dejavnik pri načrtovanju razvoja gospodarjenja z zasebnimi gozdovi. *Gozdarski vestnik*, št. 1/1990. V slovenščini s povzetkom v angleščini, cit. lit. 11.

Kot rezultanta delovanja naravnih, družbenih in družbenoekonomskih dejavnikov se oblikujejo različni družbenoekonomski tipi zasebne gozdne posesti. Glede na družbenoekonomski tip posesti in velikost gozdne posesti načrtujemo diferencirane cilje in ukrepe pri gospodarjenju z gozdovi. Prikazane so smeri določanja ciljev in ukrepov v medparcelnem gospodarjenju brez omejitev, z delnimi omejitvami in omejenim medparcelnem gospodarjenju ter pri gospodarjenju na zaokroženih lastninskih enotah.

Synopsis

Winkler, I.: The Socio-Economic Status of Private Forest Owners as a Factor affecting Management Planning of Private owned Forest. *Gozdarski vestnik*, No. 1/1990. In Slovene with a summary in English, lit. quot. 11.

Various socio-economic types of private owned forests are being formed as a result of natural, social and socio-economic impacts. Differentiated goals and measures are being planned in forest management according to the socio-economic types of properties and the size of the forest holdings. The paper presents the orientation of the aims and measures of the inter-holding management without restrictions, with some restrictions and with considerable restrictions. Management on complete property units is also dealt with.

1. UVOD

Različna stopnja lastnikovega zanimanja za gozd, donose iz gozda in delo v njem narekuje tudi specifičnosti pri postavljanju razvojnih ciljev gospodarjenja z zasebnimi gozdovi, različne konkretne ukrepe ter raznolikost pri organiziranju zasebnega sektorja gozdarstva.

2. DRUŽBENOEKONOMSKI TIPI POSESTI

Kot rezultanta delovanja različnih naravnih, družbenih in družbenoekonomskih dejavnikov se oblikujejo različni **socialnoekonomski tipi zasebne gozdne posesti** (GAŠPERŠIČ 1989). Ti dejavniki so zlasti:

- družbeni status gozdnega posestnika,

- velikost gozdne posesti in njena prostorska zaokroženost,

- odvisnost od dohodkov in donosov iz gozda,

- tradicija pri gospodarjenju z gozdovi,

- navezanost na delo v gozdu in opremljenost za gozdno delo,

- velikost in usmerjenost kmetijske posesti in njen pomen za socialno varnost gozdnega posestnika,

- razvitost dopolnilnih dejavnosti na kmetiji,

- splošna gospodarska razvitost prostora in s tem povezane možnosti za zaposlitev zunaj kmetijstva in gozdarstva.

Velikost gozdne posesti in njena prostorska zaokroženost je nedvomno odločilen gozdarski dejavnik, ki vpliva na opredelitev družbenoekonomskega položaja gozdnih posestnikov in njegove družine. Z velikostjo gozdne posesti se nedvomno krepi pomen gozda za gospodarsko stanje kmetije in možnost za donose iz gozda in s tem za dohodek iz gozda. Dosedanja raziskovanja

Prof. dr. I. W., dipl. inž. gozd., Biotehniška fakulteta, VTOZD za gozdarstvo, 61000 Ljubljana, Večna pot 83, YU.

(WINKLER 1976) so pokazala, da lahko s tega vidika gozdna posestva razdelimo v tri značilne skupine:

– Gozdna posestva z nepomembno navezanostjo na gozd. V to skupino sodijo gozdna posestva, ki imajo do 5 ha gozda.

– Gozdna posestva, na katerih je gozd dopolnilni vir dohodka. V to skupino sodijo posestva, ki imajo 5–15 ha gozda.

– Gozdna posestva, na katerih je gozd prevladujoč vir dohodka. To so posestva, ki imajo nad 15 ha gozda.

Za gozdna posestva prve skupine je značilno, da so gozdovi po svojem pomenu in donosnosti podrejeni ostalim panogam kmečkega gospodarstva. Temelje kmečkega gospodarstva tvorijo v teh primerih vedno druge gospodarske panoge, posebno poljedelstvo in vinogradništvo, medtem ko so gozdovi s svojimi donosi navadno na zadnjem mestu.

Podrobnejša analiza proizvodnega procesa na takih kmetijah pa pokaže, da so tudi te, pretežno poljedelske kmetije, precej odvisne od svojih gozdov. Prvenstvena naloga gozdov pri kmetijah tega tipa je, da redno in v zadostni količini zagotavljajo gozdne proizvode za sprotne potrebe posamezne kmetije, to je, da zadovoljujejo potrebe po drveh, drugem, tehničnem lesu (npr. kolje) in stelji.

V drugo skupino sodijo gozdna posestva, ki imajo nekaj orne zemlje, travnikov in pašnikov ter sorazmerno večje površine gozdov. Na kmetijski zemlji pridelajo posestniki potrebne prehrabene proizvode, deloma tudi za trg, za druge potrebe pa mora s svojimi donosi prispevati gozd.

V tretjo skupino štejemo posestva, ki imajo sorazmerno velike površine gozdov, pašnikov in travnikov ter sorazmerno malo njiv. Ta posestva črpajo svoje dohodke predvsem iz gozdarstva, živinoreje in turizma, vendar pa predstavlja gozdarstvo praviloma tisto gospodarsko panogo, od katere je odvisna gospodarska moč takih kmetij.

Takšna razčlenitev se je izkazala za preozko pri natančnejši diferenciaciji ukrepov za gospodarjenje z gozdovi. Ne upošteva dejanskega družbeno-ekonomskega položaja lastnika gozda, ki bistveno vpliva na njegov odnos do gozda. Tudi velikost gozdne posesti sama po sebi ni zadostni

kazalec. Pomembno je stanje in struktura gozdov ter njihova prostorska zaokroženost – vse to pogojuje intenzivnost gospodarjenja z gozdovi. Zato smo enovhodno razčlenitev razširili na dvovhodno in dodali še družbenoekonomske tipe kmetij, in sicer:

- čiste kmetije,
- potencialno čiste kmetije,
- prave mešane kmetije,
- dopolnilne kmetije,
- nekmetijske kmetije,
- ostarele kmetije.

Uvrščanje v družbenoekonomske tipe smo opravili po merilih, ki jih je oblikoval KOVAČIČ (1983).

Na **čisti kmetiji** se vsi za delo sposobni družinski člani ukvarjajo samo s kmetijstvom. Na mešani kmetiji je vsaj eden izmed dejavnih družinskih članov zaposlen zunaj kmetije. Kadar so zaposleni samo samostojni družinski člani, npr. gospodarjev brat ali odrasli otroci, jedro družine pa se preživlja samo z delom na kmetiji, govorimo o **potencialno čisti kmetiji**. Kadar vsaj eden izmed dejavnih družinskih članov dela samo na kmetiji, hkrati pa je vsaj eden od članov jedra družine tudi zaposlen, govorimo o **pravi mešani kmetiji**. Kadar so družinski člani zaposleni in delajo na kmetiji samo ob službi, kmetijstvo pa jim je dopolnilni vir dohodka, govorimo o **dopolnilni kmetiji**.

Posebno skupino predstavljajo **ostarele kmetije**, to so tiste, na katerih so vsi družinski člani starejši od 65 let, ne glede na to, ali pridobivajo del dohodka zunaj kmetije.

Samo lastništvo gozda ni zadosten pogoj za pridobivanje dohodka iz gozda. Pomembne so tudi pripravljenost in usposobljenost za gozdno delo ter opremljenost za delo v gozdu – torej, kakšen delovni potencial ima kmetija in ali ga je mogoče uporabiti tudi za delo v gozdu.

Pri načrtovanju razvoja gospodarjenja z zasebnimi gozdovi in določanju ciljev in ukrepov ne smemo pozabiti, da je kmečki gozd del kmetije in da je gozdni posestnik tudi kmetijski proizvajalec. Zato moramo njegovo kmetijo gledati celostno in upoštevati vse dejavnosti, ki jih opravlja. Gozdarstvo se mora prilagajati stanju in potrebam celotne kmetije, sodelovati pri opredeljevanju njenega razvoja in pri ustvarjanju gnot-

nih možnosti za razvoj. Brez poznavanja razvojnih načrtov celotne kmetije je nemožne stvarno načrtovati cilje gospodarjenja z zasebnimi gozdovi in konkretne razvojne ukrepe. Pomembno je tudi, ali ima kmetija razvojno perspektivo (npr. nasledstvo), katere dejavnosti so osrednje in kakšno težo imajo za socialno varnost gozdnega posestnika in njegove družine. Upoštevati je tudi treba širše družbeno okolje in splošno gospodarsko razvitost prostora, ki zlasti lahko daje možnosti za razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, pa tudi zaposlitve zunaj kmetijstva in gozdarstva.

Vsak družbenoekonomski tip posesti ima svoje razvojne zakonitosti in posebnosti, ki jih je treba upoštevati pri načrtovanju gospodarjenja z gozdovi. Pri vsakem družbenoekonomskem tipu posesti je treba dooločiti dejavnike in procese, ki so skladni z razvojnimi interesi gozda in gozdarstva, in tiste, ki uresničevanje razvojnih interesov gozda in gozdarstva zavirajo.

Družbenoekonomski tipi niso statični, saj zaradi družbenoekonomskega razvoja prihaja do velikih in razmeroma hitrih sprememb. To je treba upoštevati tudi pri razvrščanju posesti v družbenoekonomske tipe, predvsem pa pri opredeljevanju ciljev in možnih ukrepov pri gospodarjenju z gozdovi. V razčlembi zato ni pomembno samo ugotavljati trenutno stanje, ampak moramo izluščiti tudi **razvojne težnje**. Te so za določanje ciljev gospodarjenja in ukrepov pomembnejše od trenutnega stanja.

3. DIFERENCIACIJA CILJEV IN UKREPOV PRI GOSPODARJENJU Z ZASEBNIMI GOZDOVI

Razčlemba razvojnih ciljev gospodarjenja z zasebnimi gozdovi pri različnih družbenoekonomskih tipih posesti in različni velikosti zasebne gozdne posesti pokaže veliko pestrost interesov, ki jih je treba upoštevati pri načrtovanju ciljev in ukrepov gospodarjenja z zasebnimi gozdovi (glej shematični prikaz).

Iz take razčlenitve izhajajo diferencirani cilji in ukrepi oziroma načini ukrepanja pri gospodarjenju z zasebnimi gozdovi:

1. Medparcelno gospodarjenje brez omejitev

Ukrepi upoštevajo stanje gozdov in gozdarske razvojne cilje. Lastnikove potrebe so sestavni del gozdarskih razvojnih prizadevanj.

Tak način gospodarjenja je mogoče uveljaviti predvsem na čistih kmetijah s srednjo in veliko gozdno posestjo, ki so pomemben blagovni proizvajalec, lastniki pa se dejavno vključujejo v gozdno delo.

Tak način gospodarjenja je mogoče uvesti tudi v gozdovih kmetijskih in ostarelih kmetij. Gozdarsko podjetje mora v takih gozdovih prevzemati tudi gozdno proizvodnjo, kar si mora zagotoviti s kakovostno in ceneno ponudbo svojih storitev in dobro organizacijo dela. V perspektivi je treba računati na odkup (prodajo) teh gozdov, pri čemer pri nakupu dajemo prednost drugim kmetom ali fistim, ki bi to želeli postati. Dosedanjim lastnikom na ostarelih kmetijah pa moramo zagotoviti dosmrtno viro za preživljanje.

2. Medparcelno gospodarjenje z delnimi omejitvami

Ukrepi upoštevajo stanje gozdov in gozdarske razvojne cilje, vendar v največji meri tudi lastnikove potrebe, čeprav te zavirajo uresničevanje gozdarskih razvojnih ciljev.

V to skupino sodijo čiste kmetije z majhno gozdno posestjo ter mešane in dopolnilne kmetije s srednjo in veliko gozdno posestjo. Vsako leto zahtevajo predvsem les za domačo porabo, blagovna proizvodnja gozdnih lesnih sortimentov je skromna. Za večjo blagovno proizvodnjo so potrebni spodbujevalni ukrepi. Te kmetije imajo praviloma sorazmerno visok delovni potencial, ki ga je treba spodbujati, da se ne vključi v gozdno delo samo v svojem, ampak tudi v drugem zasebnem ali družbenem gozdu.

3. Omejeno parcelno gospodarjenje

Podarjene so lastnikove potrebe, njim so podrejeni tudi gozdarski razvojni cilji. V to skupino sodijo prave mešane in dopolnilne kmetije z majhno gozdno posestjo. Na teh kmetijah je zanimiva le vsakoletna domača poraba lesa in njej je podrejeno vse

Shematični prikaz ciljev pri gospodarjenju z zasebnimi gozdovi: v odvisnosti od družbenoekonomskega tipa kmetije ter velikosti gozdne posesti

	Čista kmetija			Polencialno čista			Mešana kmetija			Dopolnilna			Nekmetijska			Ostarela kmetija		
	majhna srednja velika			majhna srednja velika			majhna srednja velika			majhna srednja velika			majhna srednja velika			majhna srednja velika		
	1-5	5-15	nad 15	1-5	5-15	nad 15	1-5	5-15	nad 15	1-5	5-15	nad 15	1-5	5-15	nad 15	1-5	5-15	nad 15
1. Trajnost gozdov in splošno-koristnih funkcij	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2. Recni letni donosi			X			X			X			X			X			X
3. Občasn (periodični) donosi lesa		X	X		X	X		X	X		X		X	X		X	X	X
4. Možnost zaposlitve v gozdni proizvodnji	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

gospodarjenje in zanimanje za gozd. Na gozdnih površinah takih kmetij je treba poenostaviti gozdarsko službo in jo prilagoditi ciljem gospodarjenja. Preveliko navezanost na naravne donose iz gozda je mogoče zmanjšati le z ekonomskimi ukrepi.

4. Gospodarjenje na zaokroženih lastninskih enotah

Ukrepi upoštevajo stanje gozdov in gozdarske razvojne cilje, vendar pa hkrati tudi vse potrebe lastnika gozda in njegove kmetije. Gozd je praviloma nosilna gospodarska dejavnost in steber kmetije.

V to skupino sodijo kmetije z največjo gozdno posestjo, predvsem celki, ki gospodarijo s svojimi gozdovi kot samostojnimi obrati, ki so hkrati tudi najnižja enota trajnosti. Lastniki teh gozdov in njihovi družinski člani se vključujejo v gozdno delo in so veliki blagovni proizvajalci.

4. UPOŠTEVANJE IZJEMNIH HOTENJ IN POTREB LASTNIKOV GOZDOV PRI NAČRTOVANJU RAZVOJA ZASEBNIH GOZDOV

Posamično je treba pri načrtovanju ciljev in ukrepov pri gospodarjenju z zasebnimi gozdovi računati tudi na izjemne interese in potrebe lastnikov gozdov:

- obdržati gozd kot rezervo (hranilnico) in čim manj sekati,
- sekati izjemoma preko določenega desetletnega etata.

Take izjemne potrebe in interese bi morali načeloma kar se da upoštevati, vendar ne v škodo gozda ali na račun ogrožanja trajnosti gozdov. Zato zahtevajo vsestransko strokovno presojo. Tako spet postaja aktualno vprašanje, ali je lastnik gozda dolžan izpolniti z gozdnogospodarskim načrtom določeni etat ali pa lahko les hrani, kopiči prirastek in etat ustvari kasneje. V sedanjih razmerah propadanja gozdov bi marsikje morali biti zainteresirani za to, vendar pa bi morali postaviti tudi jasno ločnico, kdaj nerealizacija etatov razvojno škoduje gozdu. Še temeljitejšo strokovno presojo zahtevajo potrebe po prekoračitvi določenega etata. Vsekakor pa je desetletno obdobje, za katero je določen etat, dovolj dolgo, da se je v tem času mogoče

prilagajati večini potreb in hotenj lastnikov gozdov.

5. ANALIZA DRUŽBENO-EKONOMSKEGA POLOŽAJA LASTNIKOV GOZDOV

Analizo družbenoekonomskega položaja lastnikov gozdov in članov njihove družine moramo izdelati v vsaki gozdnogospodarski enoti in z njo dobiti stvarno podobo o družbenoekonomskih razmerah vseh lastnikov gozdov. To omogoča že kratka in enostavna anketa. Anketa mora biti poglobljena, kadar gre za lastnika gozda, ki je v večji meri navezan na gozd, je pomemben blagovni proizvajalec in ima potencial za delo v gozdu. Manj poglobljena pa je lahko, kadar gre za izrazito nekmečke gozdne posestnike z majhno gozdno posestjo (glej vzorec ankete).

Poskus take ankete smo opravili – zaenkrat vzorčno – v zasebnih gozdovih dveh gozdnogospodarskih enot – Dobrava pri Ljubljani (MAROLT 1989) in Brkini II (ĐURKOVIĆ 1989).

6. DRUŽBENOEKONOMSKI POLOŽAJ LASTNIKOV GOZDOV KOT PODLAGA ZA OBLIKOVANJE STRATEGIJE V POSLOVNIH ODNOSIH

Družbenoekonomski položaj lastnikov gozdov se kaže tudi v njihovem angažiranju pri izkoriščanju gozdov oziroma pri vključevanju v gozdno proizvodnjo, še posebej ob dejstvu, da lastnik gozda postaja pri izkoriščanju svojega gozda in pri prodaji gozdnih lesnih sortimentov popolnoma samostojen in samostojno vstopa v poslovne odnose s

ANKETNI LIST

Ime in priimek gozdnega posestnika:
Bivališče:

Skupna površina kmetije: _____ ha

Od tega obdelovalne zemlje: _____ ha

Število glav živine: _____

1. Podatki o gozdni površini

a) katastrska občina

b) skupna površina gozdov v ha

c) število prostorsko ločenih gozdnih parcel

2. Družbenoekonomski položaj gozdnega posestnika

tistimi, ki mu lahko ekonomsko, tehnološko ali kadrovsko omogočijo ali olajšajo uresničevanje posameznih nalog pri tem delu gospodarjenja z gozdom. Povsem jasno je, da bo v pogojih tržnega gospodarstva lahko uspešnejši tisti, ki bo organiziral sodoben proizvodni proces ter imel sodobno tehnično opremo in sredstva ter visoko usposobljene kadre. To dejstvo mora tudi spodbuditi gozdarska podjetja, da:

– s kakovostnimi storitvami še naprej delajo tudi v zasebnih gozdovih,

– prevzemajo celoto ali posamezne faze izkoriščanja zasebnih gozdov, zlasti za tiste gozdne posestnike, ki tega ne zmorejo sami,

– sklepajo z gozdnimi posestniki dolgoročne dogovore o opravljanju del pri izkoriščanju gozdov in prodaji gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov,

– skrbijo za strokovno izobraževanje gozdnih posestnikov, prirejajo tečaje iz uporabe tehničnih sredstev in opreme, tehnike gozdnega dela in varstva pri delu,

– pomagajo in svetujejo pri nabavi gozdarske opreme in mehanizacije.

Gozdarstvo mora še naprej računati na gozdnega posestnika kot delavca v svojem in drugem gozdu, tudi v družbenem. Zato mora biti zainteresirano za njegovo strokovno usposabljanje.

Z razčlenbo družbenoekonomskega položaja gozdnih posestnikov moramo ugotoviti, pri katerih posestnikih oziroma družbenoekonomskih skupinah obstajajo stvarne možnosti za vključevanje v gozdno proizvodnjo. Na tej podlagi lahko predvidimo tudi dejavnosti (ukrepe) za kakovostno vključevanje gozdarskih podjetij tudi v izkoriščanje zasebnih gozdov.

To bo lahko tudi podlaga za presojo stvarnih možnosti, da v nekaterih območjih uveljavimo tudi prednosti oddelčnega gospodarjenja in sečno-spravilno načrtovanje.

7. SKLEPI

Razčlenitev družbenoekonomskega položaja lastnikov gozdov in njegovo upoštevanje pri načrtovanju ciljev in ukrepov pri gospodarjenju z zasebnimi gozdovi vnaša v gozdnogospodarsko načrtovanje novo ka-

a) Število družinskih članov

	Skupaj	Moški	Ženske
do 15 let			
16 do 65 let			
nad 66 let			

b) Zaposlitev

	samo na kmetiji	kmetija/ služba	služba	šolanje	delovno nesposobni	začasno v tujini
mož						
žena						
starši						
sorodniki						
odrasli otroci (nad 16 let)						

c) Uvrstitev kmečkega gospodarstva v družbenoekonomski tip

čista kmetija
 potencialno čista
 mešana
 dopolnilna
 nekmetijska
 ostarela

3. Gozdna proizvodnja

	leto
Etat v m ³	
Blagovna proizvodnja	
Celotna domača poraba	

4. Vključevanje v gozdno delo

	dela		GG/TOK
	sam z družinskimi člani	z najeto delovno silo	
sečnja			
spravilo			
prevoz			
gojitvena dela			

5. Opremljenost za gozdno delo

motorna žaga
 traktor

6. Usposobljenost za gozdno delo

kovost. Pomembno lahko olajša razvojne odločitve oziroma omogoča, da so zanesljivejše in bolj prilagojene tudi lastnikom gozdov in njihovim razvojnim potrebam.

Poznavanje družbenoekonomskega položaja lastnikov gozdov pa je pomembno tudi za sprotne poslovne odločitve oziroma za oblikovanje strategije vključevanja gozdarskih podjetij v čisto poslovno sfero gospodarjenja z zasebnimi gozdovi.

THE SOCIO-ECONOMIC STATUS OF PRIVATE FOREST OWNERS AS A FACTOR AFFECTING MANAGEMENT PLANNING IN PRIVATE OWNED FORESTS

Summary

Different socio-economic types of private forest holdings are formed as a result of the impacts of various natural, social and socio-economic factors. The following factors are particularly significant: the social status of the forest owner, the size of the forest and the completeness of its

area, the dependency on the income and the harvest provided by the forest, the dependency on the work in the forest and the equipment used, the size and orientation of the farmland together with its importance for the social security of the forest owner, the development of the supplementary activities on the farm and the general state of development of the area, as well as the related possibilities for employment outside agriculture and forestry.

The following types of socio-economic farms have been formed:

- unmixed farms
- potentially unmixed farms
- true mixed farms
- supplementary farms
- non-agricultural farms
- 'aged' farms.

On an unmixed farm, the only job that all the family members capable of work do, is farming. On mixed farms, at least one of the active family members is employed outside the farm. On potentially unmixed farms, only the independent family members, such as the farmer's brother or his grown up children, are employed, while the nucleus of the family lives off the work on the farm. When at least one of the active family members works only on the farm, while at the same time one of the members of the nucleus of the family is employed outside the farm, we are talking about a true mixed farm. When the active members are employed and they work on the farm only in their spare time which means that farming represents an additional source of income for them, we have a supplementary farm. The 'aged' farms represent a special group, because they consist of farms on which all family members are older than 65 years, regardless of the fact whether they get a part of their income from outside the farm or not.

Each socio-economic type of property has its own rules of development. The latter have to be taken into account in forest management planning, too. For each socio-economic type, factors and processes have to be identified which are in accordance with the development interests of the forests and forestry, and those which slow down the realization of the development interests of the forests and forestry.

The socio-economic types are not static. It is therefore not important to determine the present status only. We also have to take into account the development tendencies. The latter are even more important for the determination of the forest management goals and measures than the present status is.

According to the various socio-economic types of property and the various sizes of private forest holdings, forest holdings can be divided into four groups in which the management goals and ways of assuming measures are different:

(1) Inter-holding management without restrictions: The goals take into account the state in which the forests are, as well as the forestry development goals. The owner's needs are a

constituent part of the forestry development endeavours.

(2) Inter-holding management with some restrictions: The goals and measures take into account the state in which the forests are, and the forestry development needs, yet to a greater extent they take into account also the owner's needs, although they slow down the realization of forestry development goals.

(3) Inter-holding management with considerable restrictions: The owner's needs are emphasized and the forestry development needs are subjected to them.

(4) Management on larger, complete property units: The measures take into account the state in which the forests are and the forestry development aims, yet at the same time also all the needs of the forest owner and his farm. The forest - as a rule - is the main economic activity of the farm.

The analysis of the socio-economic status of the forest owners and the members of his family is carried out in every forest management area and it shows an objective insight into the socio-economic conditions of all forest owners.

It is very important that we are familiar with the socio-economic conditions of the forest owners. Only in this way we can take the right business decision or plan an appropriate strategy to engage forestry enterprises in the strict business sphere of private forest management (forest utilization and forest wood products trade).

VIRI

1. Barbič, A. in sod.: Mešane kmetije - da ali ne?, Teorija in praksa 21, 1984, 1-2.
2. Gašperšič, F.: Izpopolnjevanje sistema gozdnogospodarskega načrtovanja v Sloveniji, Ljubljana 1989.
3. Đurković, S.: Socioalnoekonomski položaj gozdnih posestnikov v gozdnogospodarski enoti Brkini 11, Ljubljana 1989, diplomatska naloga.
4. Kovačič, M.: Tipi kmetij v Sloveniji in njihove značilnosti, Kmetijski inštitut Slovenije - raziskave in študije 63, Ljubljana 1983.
5. Kovačič, M.: Vloga mešanih kmetij v razvoju slovenskega kmetijstva, Sodobno kmetijstvo 17, 1984, 6.
6. Marolt, J.: Socialnoekonomski položaj gozdnih posestnikov v gozdnogospodarski enoti Dobrova, Ljubljana 1989, diplomatska naloga.
7. Mlinšek, D.: Gojenje gozdov in medparcelno gospodarjenje v drobnolastniškem gozdu, Gozdarski vestnik 25, 1967, 9-10.
8. Winkler, I.: Sedanje stanje in temeljni problemi gospodarjenja z zasebnimi gozdovi v SR Sloveniji, Zbornik gozd. in les. 14, 1976, 2.
9. Winkler, I.: Specifičnosti zasebnega sektorja gozdarstva in njihov vpliv na organizacijo proizvodnje v zasebnih gozdovih, GV 45, 1987, 1.
10. Winkler, I.; Gašperšič, F.: Zasebni gozdovi v Sloveniji - stanje in novejša gibanja, L. 1987.
11. Winkler, I.: Nekatere značilnosti stanja in nadaljnega razvoja gospodarjenja z zasebnimi gozdovi v Sloveniji, GV 46, 1988, 7-8.